

Sfi

SVENSKA
FÖR
INVANDRARE

Nationellt prov

Del A 60 min

Elevens namn:

.....

Stockholms universitet
Centrum för tvåspråkighetsforskning

Skolverket

John Bauer

Det svenska trollets pappa

Det svenska trollets pappa hette John Bauer. Han dog redan vid 36 års ålder men hann ändå bli en av Sveriges mest populära konstnärer.

1.

John Bauers mest berömda tavla heter "Prinssessan Tuvstarr vid den svarta tjärnen". Den föreställer en liten flicka med långt gyllengult hår som sitter och tittar ner i vattnet. Hon tittar på sin egen spegelbild omgiven av den mörka skogen.

Bilden finns i sagoboken "Bland tomtar och troll" från 1907. Det var genom den boken som John Bauer blev populär. Hans vackra målningar gjorde sagoboken till en succé men det var först efter sin död som han blev riktigt känd.

2.

John Bauer, hans hustru Ester och sonen Bengt, bodde i Smålands mörka skogar utanför Gränna. Det var där han var född som en av tre bröder. Pappan hade ett slakteri och familjen hade gott om pengar.

John var alltid fascinerad av de djupa skogarna. Sina egna motiv fann han i den småländska naturen. Vid en resa till sin fars hemland Tyskland, blev han mycket inspirerad av målningar från medeltiden med motiv från den tyska sagovärlden.

Hans hustru Ester var också konstnär. De träffades på en konstskola i Stockholm, gifte sig och flyttade till Gränna.

John trivdes utmärkt där och började slå igenom som konstnär och illustratör av böcker. Ester, däremot, längtade till huvudstaden där hon var född. I Gränna fick hon inte tid till att göra det hon älskade mest, att måla. Därför ville hon flytta tillbaka till Stockholm. John Bauer hade visserligen ingenting emot att Ester ville måla, men han tyckte att hon först och främst skulle sköta hushållet.

3.

Under en period hade Bauer planer på att lämna sin familj och flytta till Paris. Han tyckte att Ester och sonen Bengt hindrade honom i hans utveckling. Tankarna på att leva ensam kom framför allt under de svåra depressioner som han ibland led av.

4.

Till slut bestämde sig John och Ester för att flytta till Stockholm och den 20 november 1918 stod de i hamnen i Gränna och väntade på den kanalbåt som skulle föra dem till Stockholm. Det blåste kraftigt när familjen gick ombord och under natten blåste det upp till storm. Då slog vågorna så hårt mot den lilla kanalbåten att den började kränga så kraftigt att den kantrade och sjönk. Ingen av passagerarna hann upp på däck och alla på båten drunknade.

John Bauers hemska död fick mer uppmärksamhet än hans tavlor och det är först på senare tid som hans tavlor blivit riktigt uppskattade. Idag kan man förutom i många sagoböcker se hans konst på Länsmuséet i Jönköping där många av hans målningar finns.

Efter en text skriven av Per Olsson, Kamratposten 1996:2

Uppgift 1 Läsförståelse

Vilka av följande påståenden stämmer med innehållet i texten och vilka stämmer inte? Sätt kryss i lämplig ruta.

	Rätt	Fel
A. John Bauer var född i Småland.	☐	☐
B. Han kom från en fattig familj.	☐	☐
C. Han hade inga syskon.	☐	☐
D. Hans pappa var tysk.	☐	☐
E. John Bauers fru Ester var född i Stockholm.	☐	☐
F. Ester trivdes inte i Gränna.	☐	☐
G. Hon ville vara hemmafru.	☐	☐
H. John ville flytta till Paris med familjen.	☐	☐
I. Familjen tänkte flytta till Stockholm 1918.	☐	☐
J. Familjen omkom i en båtolycka.	☐	☐

Uppgift 2 Läsförståelse

Texten om John Bauer består av 4 delar (1–4). Nedan finns en rubrik till varje del. Vilken rubrik passar bäst till de olika delarna i texten? Skriv siffran på delen efter nedanstående rubriker.

A. Svarta tankar _____

C. Tragisk olycka _____

B. Berömd efter sin död _____

D. Inspirerad av skogen _____

Uppgift 3 Läsförståelse

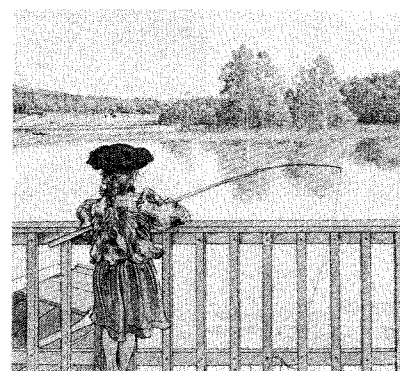
I texten talas det om John Bauers mest berömda tavla. Vilken av följande tavlor är det?

A.

B.

C.

D.

Uppgift 4 Ordkunskap

Kryssa för det ord som betyder samma sak som det markerade ordet i meningen.

1. Det var genom den boken som John Bauer blev **populär**.
 - omtyckt
 - rik
 - känd
 - upptäckt

2. Hans hustru var också **konstnär**.
 - författarare
 - målare
 - sagoberättare
 - instruktör

3. John **trivdes** där.
 - stannade
 - bodde
 - hade det bra
 - levde

4. Ester **längtade till** huvudstaden.
 - besökte
 - väntade på
 - anlände till
 - saknade

5. Bauer hade planer på att **lämna** sin familj.
 - ta med sig
 - leva med
 - gå ifrån
 - följa med

6. Han tyckte att Ester **hindrade** honom i hans utveckling. hjälpte
 stoppade
 följde
 försvagade
7. John och Ester **bestämde sig för att** flytta till Stockholm. beslutade sig för att
 väntade på att
 planerade att
 behövde
8. Det blåste **kraftigt**. hårt
 lätt
 plötsligt
 hastigt
9. Den lilla båten **sjönk**. försvann
 stannade
 svängde
 gick till botten
10. John Bauers **hemska** död fick mer uppmärksamhet än hans tavlor. oväntade
 plötsliga
 förskräckliga
 överraskande

Uppgift 5 Kända svenskar

John Bauer är en känd svensk konstnär. Nedan finns namn på andra kända svenska kulturpersoner. Vad är de framför allt kända för?

Kombinera och skriv rätt bokstav efter namnen.

Ex. John Bauer C

1. Carl von Linné _____

2. Alfred Nobel _____

3. Selma Lagerlöf _____

4. Astrid Lindgren _____

5. Greta Garbo _____

- a. barnboks författare
- b. botaniker
- c. konstnär
- d. uppfinnare
- e. skådespelare/skådespelerska
- f. författare
- g. sångare/sångerska
- h. poet

Det finns många andra personer som det ofta skrivs om i tidningar och som ofta är på TV i olika sammanhang.

Kombinera och skriv rätt bokstav efter namnen.

6. Lill-Babs _____

7. Loket Ohlsson _____

8. Gudrun Schyman _____

9. Pernilla Wiberg _____

10. Ingmar Bergman _____

- a. partiledare
- b. idrottsman/idrottskvinna
- c. sångare/sångerska
- d. skådespelare/skådespelerska
- e. programledare i TV
- f. poet
- g. filmregissör

Uppgift 6 Grammatik

Läs meningarna nedan och välj det alternativ som passar bäst.

1. John och Ester flyttade till Gränna när de gifter sig.
 när de hade gift sig.
 när de har gift sig.

2. Ester ville flytta till Stockholm för hon har inte kunnat måla i Gränna.
 för hon ska inte kunna måla i Gränna.
 för hon kunde inte måla i Gränna.

3. John Bauer blev inspirerad av den tyska sagovärlden
 när han besökte Tyskland.
 när han har besökt Tyskland.
 när han skulle besöka Tyskland.

4. Båten sjönk och alla drunknar.
 och alla kommer att drunkna.
 och alla drunknade.

Skriv orden i rätt ordning.

5. John Bauer och Ester tänkte flytta till Stockholm eftersom

Ester i Gränna
trivdes inte

6. John Bauer gick ombord på båten som skulle gå till Stockholm.

Då _____

kraftigt redan
det blåste

7. Båten till Stockholm sjönk och

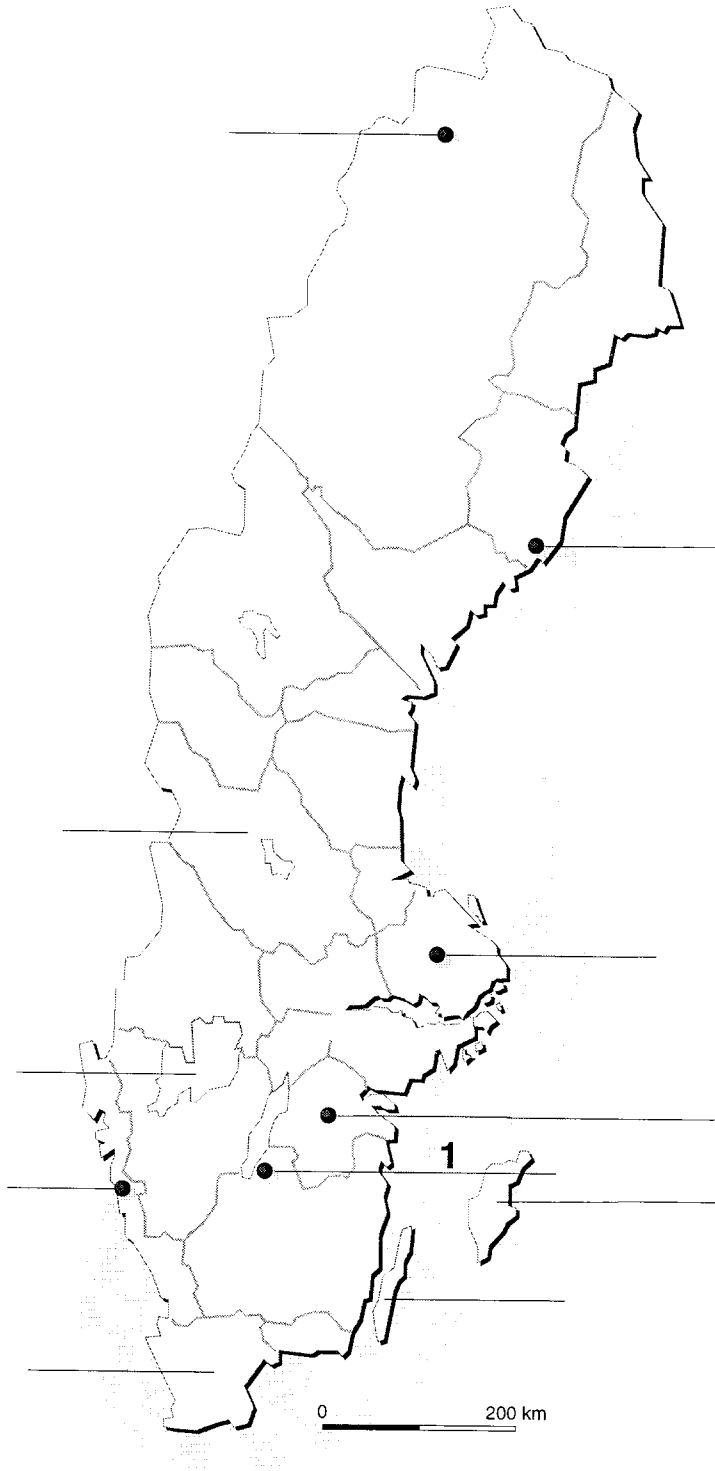
kom Bauer
dit aldrig

Uppgift 7 Svensk geografi

John Bauer bodde i Gränna som är en liten stad vid sjön Vättern i Småland.

Placera in följande på kartan. Skriv siffran på rätt rad.

1. Gränna	4. Gotland	7. Umeå	10. Skåne
2. Vänern	5. Göteborg	8. Linköping	11. Kebnekaise
3. Öland	6. Uppsala	9. Dalarna	

Uppgift 8 Att skriva vykort

Du är på semester i Gränna. Din granne har bett dig att skicka ett vykort. Hon heter Elsa Andersson och bor på Sjövägen i Österköping. Gatunumret är 14 och postnumret 834 65.

Skriv vykortet. Du kan skriva om följande:

- vädret
- någonting du har gjort
- någonting du ska göra
- hur du bor i Gränna

Börja och avsluta vykortet på ett lämpligt sätt.

Tänk på att skriva namn och adress på kortet.

	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 60px; margin: 0 auto;"></div>

Vilket porto väljer du?

- A. 1,85 kr B. 2,85 kr C. 3,85 kr D. 4,85 kr

